

Sterk alleen, nog sterker samen

Mogelijkheden en uitdagingen om community-based te werken met verstandsterke bewoners binnen de context van een WZC en het onderwijs

Bachelorproef: Ruben Cannaerts, Yani Herman, Wouter Neiryndck, Kim Vermeiren

Opleiding ergotherapie Thomas More

De laatste jaren stijgt het procentueel aandeel ouderen binnen onze maatschappij. Het fenomeen van vergrijzing resulteert in een verhoogde nood aan gespecialiseerde zorg op maat. Eveneens is er de behoefte om te streven naar een goed ontwikkelde intergenerationele samenleving, waarbij alle partijen als gelijkwaardig beschouwd worden. Binnen de ouderenzorg wordt er steeds meer aandacht besteed aan inclusief werken. Community-based werken kan een belangrijke bijdrage leveren om deze inclusiegedachte te vertalen naar de praktijk. In communities wordt gewerkt en geleerd vanuit vertrouwen. Ieder wordt ingezet vanuit zijn eigen kracht en talent, ongeacht leeftijden. Wederkerigheid is een belangrijk gegeven. Kinderen kunnen een positieve invloed hebben op gedrag van ouderen. Meer en meer wordt er binnen de werking van een WZC dan ook gezocht naar mogelijkheden om samen te werken met scholen in de buurt. Maar ook de weg omgekeerd is waar: ouderen kunnen vanuit hun levenservaring heel wat invloed hebben op kleuters en kinderen. Het doel van deze scriptie is dan ook het volgende te onderzoeken: "Welke zijn mogelijkheden, uitdagingen om community-based te werken met verstandsterke bewoners binnen de context van een WZC en het onderwijs?".

De methodes om bovenstaande onderzoeksvraag te onderzoeken, waren het voeren van een literatuurstudie en een praktijkstudie. De literatuurstudie werd een wetenschappelijke review die uitgevoerd werd in verschillende databanken. In de literatuurstudie werden een aantal subvragen onderzocht: het effect van intergenerationeel werken op de beeldvorming over ouderen bij jongeren en omgekeerd, de voordelen van intergenerationeel werken en hoe intergenerationeel werken te implementeren in de praktijk. Naast de literatuurstudie werd ook een praktijktoetsing gedaan. Deze werd opgesteld aan de hand van de wetenschappelijke review. In de praktijktoetsing werden interviews gedaan met ervaringsdeskundigen in het thema; ergotherapeuten in verschillende woonzorgcentra en leerkrachten in verschillende scholen. Er werd eveneens een online enquête afgenomen. Als laatste werd er ook een interview gedaan met de raadgever ouderenzorg van het kabinet Jo Vandeurzen. De interviews die werden afgenomen bij de experts uit het werkveld en de enquête die door de verschillende generaties werd ingevuld, waren een zinvolle aanvulling op de literatuurstudie.

Zowel in de literatuurstudie als in de praktijk wordt er aangegeven dat community-based en intergenerationeel werken vele voordelen biedt voor de verschillende generaties die hieraan deelnemen. Er zijn heel wat positieve gevolgen merkbaar voor jong en oud. Vanuit de onderzoeksvraag 'welke zijn mogelijkheden, uitdagingen om community-based te werken met verstandsterke bewoners binnen de context van een WZC en het onderwijs?' kunnen volgende conclusies getrokken worden. Er zijn heel wat uitdagingen die komen kijken bij community-based en intergenerationeel werken. De grootste uitdaging is om de zorg zichtbaar te maken zodat de beeldvorming positief beïnvloed wordt. Negatieve stereotypen,

misverstanden en vooroordelen moeten worden weggewerkt. Jongere generaties moeten ook beseffen dat ouderen nog veel te bieden hebben en dat ouder worden niet gelijk staat aan achteruitgang. Ook is het belangrijk om ervoor te zorgen dat iedereen mee is in het verhaal. Als ergotherapeut moet men scholen, leerkrachten, directie, etc. kunnen overtuigen van de vele voordelen van dergelijke projecten en activiteiten bedenken die hen ook aanspreken. Ook moet er heel wat durf zijn om community-based of intergenerationele initiatieven tot stand te doen komen. Out-of-the-box denken is hierbij een noodzakelijk en cruciaal element. Alles is mogelijk, aangezien er vanuit het Vlaams beleidsniveau reeds enorm veel aandacht wordt besteed aan community-based werken. Bovendien moedigen ze community-based werken sterk aan, dit onder andere door de conceptnota 2018 en het Vlaams Ouderenbeleidsplan 2015- 2020.